

Siniša PAVIĆ
Snimila Claudia BOŠKOVIĆ

Godina je 1980 i neka. Ljeto je. Bazen na Zenti u kojem treniraju plivači i vaterpolisti splitskog POSK-a. Treniraju i kadeti, nejač koja je taman tu negdje što kraj osnovne, što početak srednje škole. Znoji se u bazenu i jedan buco, puše i proklinje onaj trenutak kada je odlučio skočiti u bazen umjesto u plićak Bačvica. A onda se sve promijenilo. Onda mu se čeljust razjapila u ime divljenja kada je shvatio da oko njega plivaju i hodaju istinski divovi.

- Tu je Bebić koji je s loptom mogao sve, pa Lušić savršene figure, a onda i vi posve ozbiljni i posvećeni treningu – priznajemo našem sugovorniku kako nam je te 1980. i neke bilo.

Smješka se na ovo Tomislav Paškvalin, naš proslavljeni vaterpolist, čovjek koji doma ima dvije zlatne olimpijske medalje. I bome, sjeća se svega. I bome, još je u njega, kako on to voli reći, metar i 105 visine.

- Istina je, bio sam dio te sjajne generacije, metar i 105 visok, i bio sam ljevak, a ljevac su »posebni«. Volio sam trenirati. Trening mi je bio zadovoljstvo, uživao sam u tome, a u to vrijeme sam bio i jedini Zagrepčanin u toj reprezentativnoj vrsti – spominje se Paškvalin.

Precizira i godinu, bila je to 1983. kada su se na Zenti okupili.

- Milivoj Bebić je već bio malo stariji, pa Deni Lušić moj veliki prijatelj, dosta je tu momaka iz Splita koji su bili na pripremama, počela je i priča s Igorom Milanovićem... To je već bila smjena generacije nakon što smo bili sedmi, ili osmi na Svjetskom prvenstvu u Guayaquilu, jedna nova generacija momaka koju je početkom 1984. preuzeo Ratko Rudić – prisjeća se Paškvalin.

RED, RAD I DISCIPLINA

I to što se u to neko doba začelo, pretvorilo se u mašinu koja je gazila sve pred sobom, reprezentaciju koja je od 1984. do 1988. nanizala velikih uspjeha.

- Lako uspjesi, nego ste mahom svi izrasli u gotove ljude, imali uspješne karijere. Primjerice, pada mi na pamet i Zoran Roje. Roje i vi ste meni nekako uvijek djelovali najozbiljnije – velimo.

Roje koji je, kaže Paškvalin, bio i nešto stariji.

- On je bio institucija. Ne da je bio, nego je i danas krasan, plemenit čovjek. Bio je pravi kapetan, uzor, veliki radnik i čovjek s visokim moralnim kvalitetama. I slažem se s vama, većina te generacije osim što je pobjeđivala u bazenu pobjeđivala je i izvana bazena. Sve ljudi od formata – ističe Paškvalin.

Priznajemo mu da i nismo slučajno krenuli od impresije jednog klinca. Jer, logično je da je najposvećeniji treningu bio onaj kojem je moto i dan danas isti – red, rad i disciplina.

- Uvijek sam smatrao da su red, rad i disciplina bazni preduvjeti za stvaranje zacrtanih rezultata. Jedan moj životni rezultat je bio u sportu, da vidim mogu li doći do vrhunskog rezultata koristeći te alate. Hvala dragom Bogu uspio sam u tome: dva put olimpijski pobjednik, svjetski prvak, dva svjetska kupa i niz drugih sjajnih rezultata. Međutim, to je samo jedan dio priče. Drugi dio priče, kada se kaže red, rad i disciplina, bio je vezan uz moje studiranje. Paralelno sa stvaranjem sportskih

Tomislav Paškvalin, jedan od najtrofejnijih hrvatskih vaterpolista i aktualni guverner Rotary Districta 1913

“ Ono što me vodilo i u sportu i sada u rotarijanstvu je zajedništvo. Na tome smo svi u mom timu jako radili, jer zajedništvo, jedinstvo je snaga. Kada upoznate ljudske potencijale unutar kluba, kad povežete klubove na lokalnoj pa na nacionalnoj razini, tek tada vidite kolika je snaga rotarijanstva upravo u tom zajedništvu **”**

ROTARY LIDERICE

Godinama žene nisu imale pristup Rotary klubovima, no danas je sve drugačije. Tako i guverner posebnu pažnju posvećuje Rotary ženama, lidericama, onima koje u ne tako davnoj prošlosti nisu mogle blizu.

- Morate priznati činjenicu da je 25 žena predsjednica klubova. Trećina Rotary zajednice u Hrvatskoj su žene koje vode klubove, žene koje su lideri tih klubova, žene koje pokreću te klubove. Svi smo mi volonteri i dio svog vremena dajemo nekom tko je u potrebi, ali žene su odradile veliki posao, pokazale se kvalitetnim lidericama – ističe Paškvalin.

SPORT JE POKRETAČ ZDRAVE I POZITIVNE ENERGIJE, ČUVAR VISOKIH MORALNIH VRIJEDNOSTI

Nikada nije kasno da se ponovno vrati navika iz vremena našeg odrastanja i da se djeca počnu više baviti tjelesnom aktivnošću, sportom, da nam se opet pune igrališta, da djeca budu na sportskim igralištima. Moja razmišljanja idu k tome da i u obrazovnom sustavu vidimo na koji način djecu zainteresirati, zaintrigirati da vide da je sport lijepa priča. Jer sport je život. Sport je u obrazovanju, u kulturi, u zdravstvu, u znanosti... Sport je za mene u prisutan u svih sferama života

rezultata bio sam i redovan student zagrebačkog Pravnog fakulteta i uspio sam u prosincu 1987. godine, skoro godinu dana prije druge zlatne olimpijske medalje, diplomirati – kazuje Paškvalin.

I na to je, priznaje, jako ponosan. - Svjestan sam da je to nosilo puno odricanja, puno žrtvovanja, ali u konačnici kad se podvuče crta, kad se pogleda na semafor i sportski i životni, to je lijep rezultat – iskreno će Paškvalin.

KAPICA O KLIN

Trajala je njegova vaterpolska karijera dosta dugo, igrao je dakako i za reprezentaciju Hrvatske, pa okačio kapicu o klin s 37 godina. Igrao je osam godina i vani, u vrhunskim klubovima, Pro Recco, Brescia, Nica. U trenerskim vodama se, međutim, nije vidio. Vidio se, kaže, u poslu, u biznisu.

- Godine 1997., pri kraju karijere, dobio sam mogućnost pokrenuti jednu sjajnu priču Hrvatskog olimpijskog centra Bjelolasica, koji je bio tada samo u Zakonu u sportu kao jedan od objekata od interesa za Republiku Hrvatsku. Samo jedan od objekata. Da bi zaživio trebalo je osnovati firmu, pokrenuti priču, raditi dokapitalizacije s državnim firmama koje su na lokalitetu Bjelolasice imale svoju imovinu. To je meni bio izazov, krenuti doslovno ni iz čega, jer do tada je to bio prognanički centar – priča Paškvalin.

U tom je, kaže, vidio neki novi put za sebe uvjeren da se može napraviti ono što Hrvatskoj treba i što joj, kako kaže, i danas nedostaje.

- U to sam ušao svom energijom, snagom. Alati što mi ih je sport dao omogućili su mi da kroz znanje i naobrazbu, koju mi je dao Pravni fakultet, mobiliziram sve potrebne resurse da se ta priča pokrene. Nažalost, ta priča nije imala sretan kraj. Sportskim žargonom rekao sam si nakon svega: »Tomislave, dao si što si mogao.« Nažalost, neki drugi to nisu htjeli, ali savjest mi je mirna jer znam da sam sa svojom ekipom otišao do kraja i da smo dali sve što smo mogli – priča Paškvalin.

To je, veli, baš kao i u sportu, nakon utakmice mora čovjek napraviti analizu.

- Mogu samo reći da sam tada sa svojim timom dao sve. Druga strana neka odgovori zašto tu priču nisu vodili dalje, sve do finalizacije, do toga da Hrvatska ima Olimpijski centar – poručuje Paškvalin.

Prošlo je već i vremena, možda, kako kaže Paškvalin, netko i nije želio da sve to uspije, da se ide u izgradnju kapitalnih sportskih objekata. A šteta je, kako god čovjek okrene. Šteta je kraja i ljudi i one studije isplativosti iz njegova doba u kojoj se garantira da će, ako se napravi odgovarajući sadržaji, svojom popunjenosti kapaciteta Centra biti ekonomski održiv.

- Bila je to priča koja je sa svih strana, pogotovo mene kao menadžera, bila potkrepljena. Isto je to kao u sportu, morate biti spremni i sigurni u sebe da ulazite u jedan ozbiljan ciklus, ozbiljan turnir, ostvarenje vrhunskog sportskog rezultata. Mi smo bili maksimalno spremni, pripremili sve, imali fizibilnost projekta, ali očito politika to nije željela – zaključuje Paškvalin.

ZA DOBROBIT SPORTA

U sve je, kaže, ušao kao sportaš s kvalifikacijama, kao poznato javno ime, kao onaj koji i zbog svog formalnog znanja ima niz kontakata koji nisu nužno vezani samo uz sport. Nije bježao Paškvalin od onog realnog sektora, baš kao što se nije libio kontakta s politikom, ako je za dobrobit sporta. Pamti se kako je bio pomoćnik ministra znanosti, obrazovanja i sporta u Vladi Zorana Milanovića.

- Zamijenio sam tada pokojnog Petra Skansija i radili smo

određene izmjene i dopune Zakona o sportu koje su bile u tom momentu potrebne. Uvijek negdje blizu sporta i za sport – kaže Paškvalin.

Spomenuo je Paškvalin kontakte koje sportaši neminovno imaju, što ih on na koncu ima. S druge strane, nije uopće nemoguće da frustrira činjenica da se nekad i ne da učiniti puno.

- Tu onda proradi iskustvo. Kada se u sportu pojave krizne situacije, teške, vrhunski sportaši su spremni prebroditi ih, naći rješenje, brzo se oporaviti. No kako život prolazi sazrijeva čovjek, pa ako ne može više reagirati na onoj razini adrenalina kao kada je bio sportaš mora duboko udahnuti, pričekati, ne srljati pa da ne ode u potpuno krivom smjeru, put situacija koje ni za zdravlje nisu dobre. Nekada se jednostavno moraš pomiriti s tim da nešto ne možeš promijeniti i to moraš prihvatiti. A to je jako teško sportašima razumjeti i prihvatiti – iskreno će Paškvalin.

Nego, predsjednik. Voli li sport? Ima priča da je za posjeta Hrvatskom športskom muzeju sve djelatnike ostavio u čudu svojim znanjem.

- Predsjednik jako voli sport. I točno je, bilo smo u posjetu Hrvatskom športskom muzeju i stvarno smo i Danira Nakić koja je ravnateljica i ja ostali iznenađeni koliko i kako čovjek barata tim sportskim vremeplovom – kaže Paškvalin.

Politika je, svejedno i najblaže rečeno, zahtjevan teren za igru. Ima zato lakših.

- Meni se čini da je na koncu puno lakše biti guverner Rotary Districta 1913 nego biti blizu politike – dodajemo.

Ne govorimo to bez razloga, jer upravo nas je, na neki način, ta činjenica da je Paškvalin aktualni guverner do njega ovaj put i dovela.

- Od 1999. godine sam u rotarijanstvu. Tada je bio District 1910 austrijsko-hrvatski. Ušao sam u članstvo u Rotary kluba Zagreb centar, čiji sam i danas član. Godine 2011. smo prepoznati od Rotary International i dobili smo Rotary District 1913. Ove godine ćemo proslaviti i 15 godina naše Rotary samostalnosti kao District – kazuje Paškvalin.

Jedan ga izazov posebice vodi kroz guvernerski mandat.

- Želio sam vidjeti kako diše cijela naša Rotary zajednica koja je u ovom trenutku rasprostranjena po cijeloj Hrvatskoj, koja sada broji 75 klubova, od Vukovara, Vinkovaca, Osijeka, Virovitice, Koprivnice,

Preloga, Ludbrega, Varaždina, Trakošćana, Zaprešića, Zagreba, Velike Gorice, Gospića, Karlovca, Siska, Nove Gradiške, Slavonskog Broda, Rijeke, Opatije, Pule, Splita, Kaštela, Zadra, Solina, Šibenika, Imotskog, Dubrovnika, Hvara, Brača, Lošinja... Sve sam proletio, a proletio sam jer sam si dao vrlo izazovan zadatak da u prvih pola godine svog mandata obidem sve klubove na području našeg distrikta – objašnjava Paškvalin.

PRIJE SVEGA - MI

Podsjeća Paškvalin kako je guverner godinu dana na funkciji i nema puno vremena za ogromne pomake.

- Ali dao sam sebi zadatak da snimim aktualno stanje u Rotary zajednici u Hrvata. To je bio jedan dio moga plana, a da bi ga kvalitetno odradio krenuo sam i opet sa sportskom logikom u pripremi mog mandata koji je započeo 1. srpnja 2025. Ključan je, naime, tim ljudi. I ja sam ga složio od onih koji su bili spremni biti moji asistenti, voditelji odbora, moji tajnici, biti dio tima koji se ukrcao na taj brod 1.07, koji će ploviti po Districtu tih 12 mjeseci i biti na usluzi, servis svim klubovima – ističe Paškvalin.

Podsjeća pri tom da svaki klub ima potpunu autonomiju, da se radi o civilnom društvu pa je, smatra, bilo jako bitno vidjeti kako klubovi dišu. Zato je valjalo oformiti tim kvalitetnih ljudi.

- Prvi put sam se suočio s osobnim izazovima kako rukovoditi ljudima koji su volonteri. Ja kao volonter, a i svi ljudi koji su preuzeli određene uloge u Districtu, suočili smo se s time, kako rukovoditi ljudima i kako ih uvjeriti i motivirati da će ova godina biti malo rotarijanski drugačija i da će dio svog slobodnog vremena morati dati zajednici. I mogu reći da sam prezadovoljan sa svojom ekipom, da sam vodio to s pozicije kapetana momčadi, da imam u timu kvalitetne i vrijedne ljude – ističe Paškvalin.

Pritom znakovitim drži slogan što su ga odabrali.

- Naš slogan je »Mi«. Znači, mi smo ti koji ove godine vodimo priču kako je vodimo. Nikada nisam dao da »izleti« bilo koji pojedinac, ja sam tu samo prvi među jednakima, kapetan u određenim situacijama koji mora donijeti odluku kada je potrebno na osnovu onog što će mi predložiti ljudi za to zaduženi. Nikada se nisam skrivao iza drugih, uvijek sam bio ispred i u menadžerskom poslu i sada kao guverner. To je dio one sportske higijene. Često znam citirati Phila Jacksona, trenere najbolje generacije Bullsa, koji je kazao: »Pojedinac može dobiti jednu utakmicu, ali prvenstvo donosi cijela momčad« - ističe Paškvalin.

Pritom dodaje i to kako mu je prije svega čast i obveza obnašati dužnost guvernera i voditi tim. Jer, kako kaže, ako daješ svoje ime i prezime za nešto onda to moraš raditi s punom odgovornošću, punom savjesti i čašću. »Ako je tako, problema nema«, ne sumnja Paškvalin. Ne da nam vrug mira, spominjemo poslovičnu sumnjičavost ljudsku, napose hrvatskog puka u sve i svakog tko čini dobro bez da traži išta zauzvat, da nema interesa, koristi.

- Smatram da je činiti dobro plemenito i predивно, pogotovo bez fanfara i velike pompe. Bitno je usrećiti onoga kojem činiš dobro. To je najveći kapital, da nekom pomogneš u situaciji kad je u potrebi. Zadovoljstvo i sreća što si čovjeku pomogao najveći je kapital. I to se može napraviti na ponizan način, s poštovanjem. I funkciju guvernera doživljam s punom poniznošću. Prolazio sam kroz naše Rotary

Nikada se nisam skrivao iza drugih, uvijek sam bio ispred i u menadžerskom poslu i sada kao guverner. To je dio one sportske higijene. Često znam citirati Phila Jacksona, trenere najbolje generacije Bullsa, koji je kazao: »Pojedinac može dobiti jednu utakmicu, ali prvenstvo donosi cijela momčad.«

Uvijek sam smatrao da su red, rad i disciplina bazni preduvjeti za stvaranje zacrtanih rezultata

klubove, svi imaju ogromno srca i svi žele napraviti dobro – ne dvojiti Paškvalin.

SNAGA ZAJEDNIŠTVA

Ljudi u potrebi, stariji, bolesni, djeca koja se školuju, niz projekata je, kaže, što ih Rotary zajednica provodi i koji su mjerljivi.

- A ono što me vodilo i u sportu i sada u rotarijanstvu, riječ koju ću spominjati dok sam živ, je zajedništvo. Na tome smo svi u mom timu jako radili, jer zajedništvo, jedinstvo je snaga. Kada upoznate ljudske potencijale unutar kluba, kad povežete klubove na lokalnoj pa na nacionalnoj razini, tek tada vidite kolika je snaga rotarijanstva upravo u tom zajedništvu – podcrtava Paškvalin.

Ne sumnja on da svaki klub unutar Rotary zajednice ovisi jako o čovjeku koji ga vodi.

- Da ima tu energiju da motivira članstvo, pokrene klub, da prisutnost članova bude što veća na sastancima, da projekti budu jasni, kvalitetni, životni i da se u

praksi realiziraju. Uvijek sam govorio da se unutar klubova biraju ljudi-predsjednici koji su spremni biti pokretači inicijativa, jer ako imate čovjeka koji je pasivan to se odmah vodi. Puno je tu sportske logike – iskreno će Paškvalin.

Pritom ne zaboravlja spomenuti suradnju klubova s lokalnim zajednicama, projekte koje su zajednički započeli i odradili. Bitno je, kaže, da klubove lokalna zajednica prepozna i to po korisnom djelovanju. Što se pak tiče tih 15 godina samostalnosti, Paškvalin je mišljenja kako je važno i to da je district postigao visoku razinu međunarodne prepoznatljivosti, a dio članstva ima značajnu ulogu i na razini Rotary Internationala.

- To govori da je District nešto radio, da ima uza sebe određeni rezultat, ali da može bolje može uvijek pogotovo u smislu pokretanja globalnih grantova, odnosno velikih međunarodni projekata, povlačenjem određenih sredstava od Rotary Internationala za projekte – smatra Paškvalin.

- A što ćemo s mladošću? Kako njih kanite privući – pitamo.

- Dobro pitanje – smješka se Paškvalin.

Tu su, kaže, ključni Rotaract klubovi, onaj pomladak matičnih baznih klubova, kojima se ove godine dalo na važnosti.

- U svijetu nas mjere i po tome koliko imamo članova, no uvijek sam govorio da nam je prvo vidjeti kakvi smo po pitanju članstva u Rotaract klubovima. Mislim da nema ljepše nego kad postane rotarijanac iz Rotaracta, kad si prošao Rotaract priču i postao član Rotarija. To vam je kao u sportu, nema ljepše nego kad dijete krene iz bazne škole kluba, prođe sve selekcije i završi u prvoj momčadi. Nema jačeg igrača što se tiče pripadnosti, lojalnosti – smatra Paškvalin.

SPORT JE ŽIVOT

Zapravo, dodaje, svakom, koje god da je dobi, a želi se uključiti, treba objasniti što je Rotary, dati mu elementarno znanje i alate, a ne ga samo dovesti da dobi je značicu i da je pasivan.

- Puno je bitnije imati kvalitetu nego kvantitetu – poručuje Paškvalin, uvjeren da je Rotary otvoren za sve ljude visokih moralnih načela.

Od mladosti smo, eto, krenuli u priču, od sporta kada smo bili mladi. Gdje nam je sport danas i današnja mladost zajedno s njim!? Ima li šanse sport u srazu s mobilnim, tehnologijom?

- Došlo je novo vrijeme koje je možda neke i iznenadilo, ali nikada nije kasno da se ponovno vrati navika iz vremena našeg odrastanja i da se djeca počnu više baviti tjelesnom aktivnošću, sportom, da nam se opet pune igrališta, da djeca budu na sportskim igralištima. Trebaju se stvoriti preduvjeti. Moja razmišljanja idu k tome da i u obrazovnom sustavu vidimo na koji način djecu zainteresirati, zaigrirati da vide da je sport lijepa priča. Jer sport je život. Sport je u obrazovanju, u kulturi, u zdravstvu, u znanosti svugdje je dio sporta. Sport je prisutan u svim sferama života. On je pokretač zdrave i pozitivne energije, čuvar visokih moralnih vrijednosti – iskreno će Paškvalin.

I valjalo bi učiniti sve da mladost današnja to shvati, pa da i onaj bazen iz kojeg će izrasti zdravi i poštjeni ljudi, a onda i gdjejoji prvak, bude veći. O sportu, kao i mnogomu drugom, jednostavno valja voditi brigu, a to onda znači da nam trebaju i treneri i infrastruktura. Pa da neki novi klinci imaju lijepu uspomenu kao onaj mladi kadet na bazenu POŠK-a kojem se čeljust objesila kad je shvatio da dijeli i vodu, i zrak, i loptu s idolima.